

خودکفایی در شکر زیر تیغ شورای اقتصاد/چغندرکاران منتظر اصلاح قیمت

کاهش سطح زیرکشت چغندرچند که مهم ترین دلیل آن نیز عدم رضایت کشاورزان از نرخ خرید تضمینی این محصول عنوان می شود، نگرانی هایی را درباره سرنوشت خوداتکایی شکر ایجاد کرده است.

به گزارش خبرنگار مهر، شکر یکی از کالاهای اساسی و استراتژیک کشور است و کشور طی سالیان اخیر در تولید این محصول به خوداتکایی رسیده است. براین اساس اجرای طرح اقتصاد مقاومتی شکر از سال ۹۵ در کشور آغاز شد و با اجرای این طرح ضریب خوداتکایی این محصول استراتژیک در سال ۹۶ به ۸۵ درصد افزایش یافت که در نتیجه آن واردات شکر به شدت کاهش یافت.

براساس اعلام وزارت جهاد کشاورزی، نیاز کشور به واردات شکر سالانه ۲.۲ میلیون تن است که در سال ۹۷ میزان واردات این کالا به کشور به حدود ۸۸ هزارتن رسید و این ۸۸ هزارتن نیز مانده ثبت سفارشی بود که در سال ۹۶ انجام شده بود، بنابراین عملاً در سال ۹۷ وارداتی

انجام نشده است. با این حال شرایطی امسال سطح زیرکشت چغندر قند در کشور کاهش یافته و دلایل مختلفی از جمله عدم رضایت کشاورزان از نرخ خرید تضمینی چغندر قند، تاخیر در تسویه مطالبات آنان، تاخیر در اعلام نرخ شکر و ... برای آن عنوان می شود؛ اما به اعتقاد کارشناسان مهم ترین دلیل این مساله نرخ خرید تضمینی چغندر قند است که متناسب با هزینه های تولید افزایش نیافته و باعث دلسردی تولیدکنندگان شده است این اتفاق نگرانی های زیادی را در زمینه کاهش تولید چغندر قند و آسیب به بحث خودکفایی شکر ایجاد کرده است. سال گذشته نرخ خرید تضمینی افزایش نیافت و امسال نیز افزایش آن متناسب با هزینه های تولید نیست به همین دلیل وزارت جهاد کشاورزی اعلام کرده پیگیر اصلاح نرخ خرید تضمینی این محصول برای سال زراعی جاری است.

در همین زمینه علیرضا یزدانی، مجری طرح چغندر قند وزارت جهاد کشاورزی با اشاره به لزوم اصلاح نرخ خرید تضمینی چغندر قند، اظهارداشت: سیاست های ارزی ومشکلاتی که در این زمینه بوجود آمد، موجب شد هزینه های تولید چغندر قند به شدت افزایش یابد.

وی اضافه کرد: در حال پیگیری هستیم که نرخ خرید تضمینی چغندر قند با توجه به افزایش هزینه ها، افزایش یابد.

قیمت خرید تضمینی براساس اطلاعات سال گذشته تعیین شد

مجری طرح چغندر قند وزارت جهاد کشاورزی اضافه کرد: قیمتی که توسط شورای اقتصاد تصویب و ابلاغ شده براساس اطلاعات مربوط به هزینه های تولید سال گذشته است درحالی که امسال هزینه های تولید به شدت بالا رفته است.

یزدانی با بیان اینکه اصلاح قیمت خرید تضمینی مبنای اقتصادی دارد، گفت: قیمت خرید تضمینی چغندر قند بهاره ۳ هزار و ۴۰۳ ریال و چغندر قند پاییزه ۳ هزار و ۳۳۸ ریال تصویب و اعلام شده است در حالی که پیشنهاد ما حدود ۳۲ درصد افزایش نسبت به سال ۹۶ بوده که براین اساس باید قیمت به بالای ۴۰۰۰ ریال می رسید.

وی اضافه کرد: در صورتی که پیشنهاد ما مورد پذیرش قرار می گرفت، روند افزایش نرخ خرید تضمینی با توجه به رشد هزینه های تولید روندی منطقی بود ضمن اینکه باید حتما در نرخ شکر تجدیدنظر انجام شود تا تولیدکنندگان رغبت تولیدداشته باشند.

این مقام مسئول در وزارت جهاد کشاورزی با اشاره به اینکه وزارتخانه در حال پیگیری این مساله است، تصریح کرد: امیدوار هستیم نتیجه آن بزودی اعلام شود چرا که برای ما بسیار مهم است و در تصمیم گیری کشاورزان برای کشت امسال تاثیر بسزایی دارد.

قیمت باید قبل از اسفندماه اصلاح شود

یزدانی با بیان اینکه از اسفندماه کشت چغندر قند در مناطق مختلف کشور شروع می شود، تاکید کرد: هر اتفاقی قرار است رخ دهد باید قبل از این زمان باشد تا کشاورز بتواند برای کشت تصمیم بگیرد.

وی با اشاره به اینکه طرح تولید چغندر قند جزء طرح های اقتصاد مقاومتی است، گفت: ما باید بتوانیم نیاز داخل را تامین کنیم، ظرفیت آن را نیز داریم. امیدوار هستیم که حمایت کافی از اجرای طرح صورت بگیرد.

یزدانی افزود: در صورتی که قیمت خرید تضمینی منطقی باشد و زیرساخت های لازم مانند احداث کارخانجات جدید در استانهای جنوبی کشور فراهم شود، طی دو تا سه سال آینده در زمینه تولید شکر به خودکفایی کامل می رسیم.

یزدانی درباره وضعیت تولید سالجاری با بیان اینکه عملیات برداشت همچنان ادامه دارد، افزود: امسال سطح زیرکشت مقداری کاهش یافته اما بارندگی هایی که در پاییز اتفاق افتاد، عملکرد در واحد سطح را افزایش داده است. تاکنون حدود ۵ میلیون و ۸۰۰ هزارتن چغندر قند تحویل کارخانجات شده، با احتساب یک میلیون تن چغندری که در تابستان برداشت شده این عدد تاکنون معادل ۶ میلیون و ۸۰۰ هزارتن است اما برداشت همچنان ادامه دارد.

تولید شکر در سالجاری کاهش می یابد

وی درباره اینکه آیا با توجه به افزایش عملکرد در واحد سطح میزان تولید به رقم سال گذشته (۸ میلیون تن) خواهد رسید؟، افزود: به دلیل کاهش سطح زیرکشت، در تولید کمی با کاهش مواجه خواهیم بود بنابراین با توجه به این مساله و همچنین با توجه به کاهش تولید نیشکر امسال میزان تولید شکر نیز مقداری افت می کند.

یزدانی با بیان اینکه تولید چغندر قند تابع فاکتورهای مختلفی است، گفت: قیمت خرید تضمینی چغندر قند و نرخ خرید شکر از جمله

فاکتورهایی است که در این زمینه تاثیر دارد. افزایش هزینه های تمام شده تولید در کاهش سطح زیرکشت امسال موثر بود همچنین تسویه حساب کارخانجات با کشاورزان در این زمینه دخیل بود.

یزدانی با بیان اینکه در راستای پایداری تولید شکر در کشور، یک روند متعادل را مدنظر داریم، افزود: سال گذشته یک سال استثنایی در تولید بود، برخی کارخانه ها بدلیل پایین بودن ظرفیتشان در زمان تحویل دچار مشکلاتی شدند ولی صنعت قند با همه توان و غیرت تا آخرین چغندر قند را تحویل گرفتند، و به همین دلیل دوره بهره برداری آنها بسیار طولانی شد و در نتیجه زمان تسویه حساب کارخانجات با کشاورزان طولانی شد.

این مقام مسئول گفت: درکنار این مسائل، قیمت شکر در بازار حتی از نرخ مصوب دولت نیز پایین تر آمد و کارخانجات در فروش محصول خود دچار مشکل شدند و نتوانستند به موقع با کشاورزان تسویه حساب کنند.

یزدانی با تاکید بر اینکه قیمت شکر باید اصلاح شود، اضافه کرد: اعلام قیمت شکر تا خرداد هر سال، باعث می شود کارخانجات بهتر بتوانند شکر خود را به فروش برسانند اما متاسفانه طی یک الی دو سال اخیر قیمت شکر عملاً در نیمه دوم سال اعلام شده است و این باعث شده کارخانجات در فروش محصول خود و تسویه مطالبات کشاورزان دچار مشکل شوند.

دولت قیمت شکر را به موقع اعلام کند

این مقام مسئول درباره اینکه قیمت شکر چقدر باید افزایش یابد؟، ادامه داد: قیمت شکر فرمول خاص خود را دارد ضمن اینکه در این زمینه علاوه بر قیمت چغندر قند باید هزینه کارخانه در تولید شکر نیز مورد توجه قرار بگیرد.

یزدانی گفت: طی چند سال اخیر در زمان پیشنهاد قیمت های تضمینی، تاکید وزارت جهاد کشاورزی بر اعلام به موقع قیمت شکر بوده است.

کارشناسان معتقدند کاهش سطح زیرکشت چغندر قند علاوه بر از دست دادن خوداتکایی شکر، عواقب جبران ناپذیر زیاد دیگری نیز دارد که از جمله این موارد می توان به ورشکست شدن کارخانجات و از دست رفتن اشتغال اشاره کرد. به اعتقاد آنان نرخ خرید تضمینی فاکتور بسیار مهمی در این زمینه است و اصلاح آن می تواند باعث رغبت کشاورزان به

کشت چغندر قند شود.

در همین زمینه سید جعفر حسینی، مشاور عالی نظام صنفی کشاورزی کشور اظهار داشت: قیمت خرید تضمینی محصولات کشاورزی باید براساس هزینه های واقعی تولید محاسبه شود اما در تعیین نرخ های خرید تضمینی چغندر قند بهاره و پاییزه این اتفاق رخ نداده است.

وی با بیان اینکه هزینه تولید چغندر قند بسیار بالاست، افزود: در داشت و برداشت چغندر قند کاربرد ماشین آلات و مکانیزاسیون از محصولات دیگر کمتر است بنابراین بسیاری از کارها دستی و توسط نیروی کارگری انجام می شود که طی دو الی سه سال اخیر هم دستمزد نیروی کارگری افزایش زیادی داشته است.

هزینه تمام شده تولید نسبت به سال گذشته حدود ۶۰ درصد افزایش یافته است

مشاور عالی نظام صنفی کشاورزی کشور با اشاره به افزایش قیمت نهاده های تولید از جمله کود، سم و بذر نسبت به سال گذشته، گفت: میانگین قیمت نهاده های دامی نسبت به سال گذشته حدود ۴۰ تا ۵۰ درصد افزایش داشته ضمن اینکه کرایه حمل و نقل نیز بالا رفته است.

حسینی افزود: بنابراین مجموعه این افزایش هزینه ها باعث شده قیمت تمام شده تولید حداقل بین ۵۰ تا ۶۰ درصد نسبت به سال گذشته افزایش یابد.

وی با بیان اینکه در این شرایط و با توجه به قیمت خرید تضمینی اعلام شده برای کشاورزان کشت چغندر قند مقرون به صرفه نیست، گفت: در صورتی که این اتفاق رخ دهد چند نتیجه خواهد داشت اول اینکه سطح زیرکشت چغندر قند کاهش می یابد، باعث حذف اشتغال خواهد شد، به کارخانجات قند مواد اولیه نمی رسد بنابراین اشتغال آنها نیز دچار مشکل می شود و بعد از مدتی ورشکست می شوند.

سرنوشت کارخانه نیشکر هفت تپه در انتظار کارخانجات قند

حسینی اضافه کرد: پیش بینی ما این است که در صورت رخداد چنین مساله ای، برای کارخانجات همان اتفاقی بیفتد که در کارخانه نیشکر هفت تپه افتاد. چرا که کارخانجات اگر دو سال تعطیل شوند ورشکست خواهند شد.

وی تصریح کرد: از همه مهم تر تامین یکی از کالاهای اساسی کشور است

که دچار اختلال می شود. شکر یکی از کالاهای استراتژیک است و اگر در تولید آن دچار مشکل شویم تامین آن در شرایط فعلی برای دولت بسیار پرهزینه می شود.

حسینی نیاز کشور به شکر را سالانه بین ۲.۲ تا ۳ میلیون تن اعلام و اضافه کرد: در شرایط تحریم واردات این کالا آسان نیست.

وی ادامه داد: علاوه بر همه این موارد، کاهش سطح زیرکشت چغندر قند باعث برهم خوردن نظم الگوی کشت می شود. وقتی به جای کشت چغندر قند محصولات دیگر کشت شود، ممکن است آن محصولات آب بری زیادی داشته باشند همچنین وقتی که کشت محصولی زیاد شود قیمت آن افت می کند و کشاورزان آسیب می بینند.

مشاور عالی نظام صنفی کشاورزی کشور در بخش دیگری از سخنان خود با بیان اینکه کشت بهاره چغندر قند حدوداً از اسفندماه آغاز می شود، افزود: معمولاً در پاییز نیز برداشت این محصول انجام می شود.

کاهش سطح زیرکشت چغندر پاییزه

حسینی با اشاره به اینکه کشت پاییزه این محصول اوایل پاییز انجام و در فروردین و اردیبهشت برداشت می شود، گفت: متأسفانه به دلیل اینکه قیمت خرید تضمینی مورد استقبال کشاورزان قرار نگرفت، امسال در برخی استانها شاهد کاهش ۶۰ تا ۷۰ درصدی سطح زیرکشت این محصول بودیم و موقعیت کشت پاییزه را از دست دادیم.

وی تصریح کرد: اگر قرار است اصلاحی در قیمت خرید انجام شود باید قبل از اسفندماه و شروع کشت بهاره باشد تا در کشت بهاره بتوانیم این کاهش سطح زیرکشت پاییزه را جبران کنیم.

حسینی تأکید کرد: در غیراین صورت کشت بهاره را نیز از دست می دهیم.

وی با بیان اینکه در سال زراعی ۹۶-۹۷ قیمت خرید تضمینی چغندر قند بهاره ۳۱۲ تومان تعیین شد، گفت: این رقم در سال زراعی ۹۵-۹۶ حدود ۳۰۹ تومان بود بنابراین می توان گفت عملاً قیمت خرید در سال گذشته ثابت بوده است. ضمن اینکه سال گذشته قیمت خرید چغندر پاییزه نیز ۳۰۳ تومان بوده است.

حسینی ادامه داد: در سال زراعی جاری نیز قیمت چغندر بهاره ۳۴۰ تومان و چغندر پاییزه حدود ۳۳۰ تومان اعلام شده که حدود ۹ درصد

نسبت به سال گذشته افزایش دارد.

وی با بیان اینکه قیمت چغندر بهاره و پاییزه حدود ۱۰ تومان با هم تفاوت دارد، اضافه کرد: نرخ پیشنهادی ما برای هرکیلوگرم چغندر قند ۴۱۰ تومان بوده که این رقم با توجه به افزایش هزینه های تولید رقمی منطقی است.